

عنوان مقاله:

مروری بر ژئوشیمی و ایزوتوپ Rb/Sr و Sm/Nd توده های نفوذی گرانیتوئیدی ژوراسیک میانی و ترشیاری: دیدگاهی نوین بر تکتونو - ماگماتیسیم و کانی سازی این دوره زمانی ایران

محل انتشار:

فصلنامه زمین شناسی اقتصادی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

محمد علی جزی - فردوسی مشهد

محمد حسن کریم پور - فردوسی مشهد

آزاده ملکزاده شفاوردی - فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

در دوره زمانی ژوراسیک میانی یکی از شدیدترین رخداد های ماگماتیسیم در ایران رخ داده است. از جمله توده های نفوذی گرانیتوئیدی این دوره می توان به توده یا کمپلکس های نفوذی الیگودرز، الوند، آستانه، بروجرد، ملایر و چاه دزدان در زون سندج- سیرجان، شیرکوه و آیرکان در زون ایران مرکزی و شاه کوه، سرخ کوه و کلاته آهنی در بلوک لوت اشاره کرد. اغلب این توده های نفوذی از نوع پراآلومینوس بوده و در سری کالک آلکالن پتاسیم بالا جای می گیرند. نسبت $\text{CaO}/\text{Na}_2\text{O}$ ۰.۱۲-۰.۳۷ منشأ فقیر از رس را برای تولید ماگمای بیشترین این توده های نفوذی پیشنهاد می دارد. در نمودار توزیع عناصر نادر خاکی نرمالیزه شده به کندریت عناصر نادر خاکی سبک (LREE) غنی شدگی چندانی نسبت به عناصر نادر خاکی سنگین (HREE) ندارند و الگوی نسبتا مسطحی را نشان می دهند. همچنین در این نمودار عنصر Eu آنومالی منفی دارد که نشان دهنده شرایط احیایی تشکیل ماگما و یا منشأ گرفتن آن از عمق پایداری پلاژیوکلاز است. نمودار عنکبوتی نرمالیزه شده نسبت به بخش تحتانی پوسته قاره ای غنی شدگی عناصر لیتوفیل با شعاع یونی بزرگ (LILE) مانند K, Cs, Rb و عناصر خاکی کمیاب سبک (La, Ce) (LREE) و کاهیدگی عناصر Ba, Nb, Ta, Sr, Ti را نشان می دهد. مقادیر اولیه ایزوتوپ $^{87}\text{Sr}/^{86}\text{Sr}$ این توده ها بین ۰.۷۰۶۰۹ تا ۰.۷۱۹۳۷ و مقدار اولیه ϵNd آن منفی و بین ۶.۵۱- تا ۱/۱- در تغییر است که نشان دهنده منشأ گرفتن ماگما از پوسته قاره ای است. شواهد ژئوشیمیایی و ایزوتوپی این توده های نفوذی را با منشأ پوسته قاره ای، تیپ S و حاصل از برخورد قاره ها معرفی می نماید. شواهد زمین شناسی همچون توقف در رسوب گذاری، دگرگونی ناحیه ای، جای گیری افیولیت و نیز کانه زایی مرتبط با زون برخورد قاره ها، تاییدی بر برخورد بین دو صفحه ایران و عربی در دوره زمانی ژوراسیک میانی است.

کلمات کلیدی:

ژوراسیک میانی، گرانیتوئید تیپ S، ژئوشیمی و ایزوتوپ، برخورد قاره ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1353268>

